

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Komunikacji
i Systemów Transportowych**

Warszawa, dnia 7 września 2010 r.

**Pan
Jan Grabiec**

Starosta Powiatu Legionowskiego

KKT-4101-03-05/2010
P/10/185

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Komunikacji i Systemów Transportowych przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Legionowie (zwanym dalej „Starostwem”) kontrolę, której przedmiotem było wykonywanie funkcji zarządcy dróg przez organy samorządu terytorialnego w okresie od 2008 r. do I połowy 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 17 sierpnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działalność Starostwa w zakresie wykonywania funkcji zarządcy dróg.

Pozytywna ocena kontrolowanej działalności dotyczy organizacji zarządzania siecią drogową, pozyskiwania i wykorzystania środków na finansowanie drogownictwa, realizacji większości zadań określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.) oraz w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.), realizacji Narodowego Programu Dróg Lokalnych 2008-2011 (NPDŁ) ustanowionego przez Radę Ministrów uchwałą Nr 233/2008 z dnia 28 października 2008 r. na podstawie art. 117 ust. 2 ustawy

z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), a także zimowego utrzymania dróg. W szczególności pozytywnie oceniono:

- 1) działalność Starostwa w zakresie pozyskiwania środków na finansowanie drogownictwa oraz stopnia wykorzystania tych środków. W latach 2007-2010 pozyskano środki finansowe z budżetu państwa i podległych gmin w wysokości ponad 8,1 mln zł i taką kwotę wykorzystano oraz rozliczono zgodnie z umowami o dofinansowanie. W wysokości wnioskowanej, tj. prawie 18 mln zł, otrzymano również dotacje na realizację 7 zadań w ramach NPDL i Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Do czasu zakończenia kontroli, inwestycje finansowane z tych dotacji zostały zrealizowane bądź były w trakcie realizacji. Podkreślenia wymaga również realność planowania wydatków majątkowych na inwestycje drogowe. Wykonanie planu nakładów na 2008 r. (w wysokości ponad 16,5 mln zł) wyniosło 97,3%, a planu nakładów na 2009 r. (prawie 15,5 mln zł) – 96,9%;
- 2) wykonywanie zadań zarządcy dróg, określonych w przepisach ustawy o drogach publicznych. I tak:
 - a) okresowe kontrole stanu technicznego sieci drogowej przeprowadzane były w sposób zgodny z art. 20 ustawy o drogach publicznych oraz art. 12-16, 62 ust.1 i 62 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz.1118 ze zm.). Kontrole stanu technicznego dróg powiatowych oraz obiektów inżynierskich dokonywane były w badanym okresie przez pracowników posiadających stosowne uprawnienia budowlane,
 - b) rzetelna, gospodarna i legalna była działalność w zakresie gospodarowania pasem drogowym. Wydawanie stosownych decyzji poprzedzane było analizą składanych wniosków, a opłaty naliczono zgodnie z obowiązującymi przepisami. W badanym okresie pracownicy Starostwa przeprowadzali kontrole zajęcia pasa, sporządzając notaki służbowe z wyników tych kontroli,
 - c) rzetelnie i prawidłowo prowadzono ewidencję dróg publicznych (w systemie elektronicznym). Aktualizacja ewidencji była przeprowadzana zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz.U. Nr 67, poz. 582);
- 3) działania w zakresie likwidacji pozimowych skutków na drogach. Wyboru firm do likwidacji tych skutków dokonywano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759). Wykonanie

usług było kontrolowane, a w przypadku nienależytego ich wykonania, wykonawca obciążany był karami finansowymi. W badanym okresie nie odnotowano skarg dotyczących utrzymania dróg w okresie zimowym;

- 4) należyte wykonywanie obowiązków zarządcy drogi w zakresie organizacji ruchu drogowego. Stosownie do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. Nr 177, poz. 1729) - Starostwo posiadało zatwierdzoną organizację ruchu drogowego, która była zgodna z zatwierdzonymi projektami. Oględziny 2 odcinków dróg wykazały, że projekty stałej organizacji ruchu były zgodne z projektami budowy tych dróg.

Jednocześnie NIK wskazuje na stwierdzone w kontrolowanym zakresie nieprawidłowości, które polegały na:

- 1) niewystarczających – w ocenie NIK - działaniach Starostwa na rzecz zapobiegania niszczeniu dróg, zwłaszcza przez samochody ciężarowe. W tym celu nie korzystano z możliwości wynikających z art. 129d ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie przestrzegania przepisów o wymiarach, masie lub nacisku osi, a także uszkodzenia lub niszczenia drogi. W badanym okresie nie były dokonywane kontrole ruchu drogowego przy współudziale Policji lub inspektora Inspekcji Transportu Drogowego. Nie występowało o takie kontrole, jedynie informowano Komendę Powiatową w Legionowie o degradacji dróg powiatowych (przekraczanie nacisku i niszczenie oznakowania);
- 2) nieprzekazaniu za rok 2008 Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad informacji dotyczącej dróg powiatowych. Obowiązek sporządzenia i przekazania takiej informacji wynika z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach (Dz.U. Nr 67, poz.583);
- 3) nieprzeprowadzaniu okresowych kontroli (co 6 miesięcy) prawidłowości funkcjonowania znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu i ich zgodności z zatwierdzoną organizacją ruchu (stosownie do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem);
- 4) nieopracowaniu pisemnych wewnętrznych procedur dla pracowników dokonujących okresowych kontroli stanu technicznego dróg, pomiarów ruchu drogowego, zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i ich zgodności z zatwierdzoną organizacją ruchu. Na

potrzebę opracowania procedur wewnętrznych wskazywał także audyt wewnętrzny po kontroli przeprowadzonej w 2010 r.;

- 5) nienależytej jakości robót drogowych, wykonanych w latach 2006-2009. Z oceny biegłego z Instytutu Badawczego Dróg i Mostów (IBDiM) w Warszawie – dokonanej dla 11 odcinków dróg – wynika, że na 9 odcinkach badanych dróg stan nawierzchni był zły, a tylko na 2 odcinkach stan nawierzchni określono jako dobry, bez konieczności napraw. Na badanych odcinkach dróg stwierdzono nieszczelne połączenia technologiczne, pęknięcia poprzeczne i spękania liniowe, a na drodze nr 1813W wystąpiły dodatkowo ubytki warstwy ścieralnej (małe wyboje).

Przedstawiając Panu Staroście powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- podjęcie stosownych działań zmierzających do korzystania z możliwości wynikających z art. 129d ustawy Prawo o ruchu drogowym w celu przeciwdziałania niszczeniu dróg, zwłaszcza przez samochody ciężarowe;
- zwiększenie nadzoru nad jakością wykonywanych robót na drogach, co m.in. wynika z zaleceń biegłego z IBDiM;
- rozważenie wprowadzenia wewnętrznych procedur przeprowadzania kontroli dotyczących m.in. prawidłowości zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu i ich zgodności z zatwierdzoną organizacją ruchu.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Starosty o przedstawienie, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Komunikacji i Systemów Transportowych NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Departamentu Komunikacji
i Systemów Transportowych
Krzysztof Wierzejski